כיתה ב' | חגים ומועדים | שיעור 1 מתוך 4 | 45 דק'

מתאים לממלכתי ולחמ"ד. בחמ"ד אפשר להרחיב בהלכות הדלקת הנרות ובתפילת "על הניסים".

סיפור החנוכה: המכבים וחנוכת המקדש

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יספרו את עיקרי סיפור החנוכה לפי הסדר
- התלמידים יכירו את הדמויות: אנטיוכוס, מתתיהו ויהודה המכבי
- התלמידים יסבירו מה פירוש המילה "חנוכה"

📖 הסבר למורה

לפני יותר מאלפיים שנה שלט בארץ ישראל המלך היווני אנטיוכוס, שאסר על היהודים לקיים את מצוות התורה וטימא את בית המקדש בירושלים. מתתיהו הכוהן ובניו, ובראשם יהודה המכבי, יצאו למלחמה נגד צבא היוונים וניצחו אף שהיו מעטים. אחרי הניצחון טיהרו את בית המקדש וחנכו אותו מחדש, ומכאן השם חנוכה. לפי המסורת מצאו פך שמן אחד טהור שהספיק ליום אחד בלבד, והוא דלק שמונה ימים. לכן חוגגים את החנוכה שמונה ימים, החל מכ"ה בכסלו.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

חומרים: חמש תמונות לסיפור (אנטיוכוס, מתתיהו, הקרב, טיהור המקדש, פך השמן)

1. פתיחה: מדליקים (או מציגים תמונה של) נר אחד ושואלים: מה אתם יודעים על חנוכה?
2. המורה מספר את הסיפור בעזרת חמש תמונות על הלוח.
3. התלמידים מקבלים את התמונות מעורבבות ומסדרים אותן לפי הסדר בקבוצות.
4. כל קבוצה מספרת את הסיפור בקול, כל ילד תמונה אחת.
5. סיכום: מה פירוש המילה חנוכה? (חנוכת בית המקדש מחדש)

💡 הערות למורה

לגיל הזה כדאי לספר את המלחמה בעדינות ולהתמקד באומץ ובחנוכת המקדש. תלמידים מתבלבלים לעיתים בין מתתיהו ליהודה: מתתיהו האב, יהודה הבן שהנהיג את המלחמה. למתקדמים: לחפש למה נקראו "מכבים" (יש כמה הסברים מסורתיים).

📝 בדף העבודה

סיפור החנוכה: 8 תרגילים, ומחוון מלא בעמוד השני.

מחוון למורה

מחוון: סיפור החנוכה

1. אנטיוכוס
2. מתתיהו הכוהן היה האב, ויהודה המכבי היה הבן.
3. חנוכת בית המקדש מחדש (חנכו אותו אחרי שטיהרו אותו).
4. פך שמן אחד, שהספיק ליום אחד, והוא דלק שמונה ימים.
5. כ"ה בכסלו
6. שמונה ימים.
7. 3 טיהרו את המקדש; 1 אנטיוכוס אסר; 4 פך השמן דלק; 2 המכבים יצאו למלחמה.
8. תשובה פתוחה. לדוגמה: הם היו מעטים מול צבא גדול; עזרו להם האומץ, האמונה והאחדות ביניהם.